

Datum: 24. 11. 2014

Št.: 3722-10/2014/2-00731259

V skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 2150/2005 z dne 23. Decembra 2005 o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora in Uredbo o izvajanju Uredbe Komisije (ES) o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora, Uradni list RS, št. 81/13 ter Sklepom o ustanovitvi Odbora za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije, št. 3722-2/2014/13 z dne 18. 3. 2014, Odbor za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije izdaja

Protokol za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije
verzija 1.0

s katerim določa način vodenja politike upravljanja zračnega prostora Republike Slovenije.

Za Odbor:

Mag. Alojz Krapež
Predsedujoči član
Odbora za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije

Priloga: Protokol Odbora za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije, verzija 1.0
(v slovenskem in angleškem jeziku)

Protocol of National High-Level Airspace Policy Body

version 1.0

(english text)

Republic of Slovenia

In accordance with Commission Regulation (EC) No 2150/2005 of 23 December 2005 laying down common rules for the flexible use of airspace and Decree on the implementation of the Commission Regulation (EC) laying down common rules for the flexible use of airspace, Official Gazette of the Republic of Slovenia, no. 81/13, and Decision no. 3722-2/2014/13 of 18 March 2014 establishing the National High-Level Airspace Policy Body, the National High-Level Airspace Policy Body is issuing

this Protocol,

which sets out how the airspace management policy of the Republic of Slovenia shall be applied.

PURPOSE

This Protocol is designed to assist airspace users and ATS providers. It defines the authorities, responsibilities and principles by which the National High-Level Airspace Policy Body (HLAPB), as airspace regulatory authority, conducts the planning of the airspace of the Republic of Slovenia, in matters related to FUA concept.

The Protocol incorporates as appendixes the processes used to provide service to airspace users and ATS providers through the safe, accurate and timely planning, approval and promulgation of national airspace arrangements.

ROLE OF THE NATIONAL HIGH LEVEL POLICY BODY

The role of the national HLAPB is to ensure a safe and efficient use of the national airspace structure and ATS route network.

This is to be achieved through the development and enforcement of common national policies for an effective airspace allocation and review process, taking into account the needs of all stakeholders, including national security and defence needs, environmental issues as well as any particular neighbouring States requirements.

In its work, HLAPB shall comply with applicable regulations on the Single European Sky and their implementing EU provisions, as well as the Aviation Act, Act on the Provision of Air Navigation Services, Defence Act, Decree on air traffic control arrangements and their implementing national provisions that regulate civil aviation, implementation of air traffic in the airspace of the Republic of Slovenia, provision of air navigation services, and flights of military and State aircrafts. HLAPB shall also comply with the strategic guidelines of the Republic of Slovenia defined in the Resolution on civil aviation programme in the Republic of

Protokol Odbora za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije

verzija 1.0

(slovensko besedilo)

Republika Slovenija

V skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 2150/2005 z dne 23. decembra 2005 o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora in Uredbo o izvajanju Uredbe Komisije (ES) o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora, Uradni list RS, št. 81/13, ter Sklepom o ustanovitvi Odbora za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije, št. 3722-2/2014/13 z dne 18. 3. 2014, Odbor za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije izdaja

Protokol

s katerim določa način vodenja politike upravljanja zračnega prostora Republike Slovenije.

NAMEN PROTOKOLA

Ta Protokol je namenjen kot pomoč uporabnikom zračnega prostora in izvajalcu službe zračnega prometa. Določa pristojne organe, njihove pristojnosti in načela, po katerih bo Odbor za upravljanje zračnega prostora (v nadaljnjem besedilu: Odbor) izvajal planiranje v zračnem prostoru Republike Slovenije v zadevah, ki so povezane s konceptom prilagodljive uporabe zračnega prostora.

Dodatki k Protokolu zajemajo procese, ki se uporabljajo za zagotavljanje storitev uporabnikom zračnega prostora in izvajalcem službe zračnega prometa prek varnega, natančnega in pravočasnega planiranja, odobritve in razglasitve nacionalnih dogovorov o zračnem prostoru.

VLOGA ODBORA ZA UPRAVLJANJE ZRAČNEGA PROSTORA REPUBLIKE SLOVENIJE

Vloga Odbora je zagotavljati varno in učinkovito uporabo nacionalne strukture zračnega prostora ter omrežja poti služb zračnega prometa.

To je treba doseči z oblikovanjem in izvajanjem skupnih nacionalnih politik za učinkovit proces dodeljevanja in pregleda zračnega prostora, pri čemer je treba upoštevati potrebe vseh deležnikov, vključno s potrebami glede nacionalne varnosti in obrambe, okoljskimi vprašanji ter morebitnimi posebnimi zahtevami sosednjih držav.

Odbor pri svojem delu sledi veljavni regulativi o Enotnem evropskem nebu in na njihovi podlagi izdanimi izvedbenimi predpisi EU, Zakonu o letalstvu, Zakonu o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa, Zakonu o obrambi, Uredbi o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora in na njihovi podlagi izdanimi nacionalnimi predpisi, ki urejajo civilno letalstvo, izvajanje zračnega prometa v zračnem prostoru Republike Slovenije, izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa ter letenje vojaških in drugih državnih zrakoplovov. Odbor pri tem sledi strateškim usmeritvam Republike Slovenije iz Resolucije o Nacionalnem programu

Slovenia to the year 2020, strategic documents regarding defence and shall take into account the international obligations of the Republic of Slovenia.

HLAPB shall prepare proposals for decisions and other technical documentation for the ministry responsible for transport, which, in cooperation with the ministry responsible for defence, performs tasks of strategic airspace management under Article 4, tasks of safety assessment under Article 7 and tasks of reporting under Article 8 of Regulation 2150/2005/EC.

HLAPB shall carry out its tasks without prejudice to the competence of the Republic of Slovenia Civil Aviation Agency as set out under the Aviation Act and Ruling on the establishment of the Civil Aviation Agency (Uradni list RS, no. 81/10).

In individual cases, HLAPB and the Republic of Slovenia Civil Aviation Agency may establish cooperation as described below.

The role of the national HLAPB is to ensure a safe and efficient use of the national airspace structure and ATS route network.

This is to be achieved through the development and enforcement of common national policies for an effective airspace allocation and review process, taking into account the needs of all stakeholders, including national security and defence needs, environmental issues as well as any particular neighbouring States requirements.

STRATEGIC OBJECTIVES

The Strategic Objectives of the HLAPB are to:

- maintain and actively seek to improve the safe and effective management of the airspace and its supporting infrastructure;
- exercise fair and effective regulation of the airspace organisation and management;
- build confidence and respect between airspace regulators and all other stakeholders through consultation and co-operation;
- maintain and improve standards of service through effective planning and monitoring of the HLAPB's key processes and activities;
- accommodate shared use of national airspace by all user groups, considering the national strategic priorities and relevant regulation;
- harmonise airspace management procedures with neighbouring States, when necessary;
- conduct regular monitoring of compliance to the FUA concept at each level.

RESPONSIBILITIES

HLAPB is required to perform the following functions:

- ensure that an agreed airspace policy is formulated and all stakeholders are aware of it;

razvoja civilnega letalstva Republike Slovenije do leta 2020, strateških dokumentov s področja obrambe in upošteva mednarodne obveznosti Republike Slovenije.

Odbor pripravlja predloge odločitev in druga strokovna gradiva za ministrstvo, pristojno za promet, ki v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za obrambo, izvaja naloge strateškega upravljanja zračnega prostora Republike Slovenije iz 4. člena, naloge ocenjevanja varnosti iz 7. člena in naloge poročanja iz 8. člena Uredbe 2150/2005/ES.

Odbor pri svojem delu ne posega v pristojnosti Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije, kot so določene z Zakonom o letalstvu in Sklepom o ustanovitvi Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 81/10).

Odbor in Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije lahko v posameznih zadevah sodelujeta na način, kot je določen v nadaljevanju.

Vloga Odbora je zagotavljati varno in učinkovito uporabo nacionalne strukture zračnega prostora ter omrežja poti služb zračnega prometa.

To je treba doseči z oblikovanjem in izvajanjem skupnih nacionalnih politik za učinkovit proces dodeljevanja in pregleda zračnega prostora, pri čemer je treba upoštevati potrebe vseh deležnikov, vključno s potrebami glede nacionalne varnosti in obrambe, okoljskimi vprašanji ter morebitnimi posebnimi zahtevami sosednjih držav.

STRATEŠKI CILJI

Strateški cilji Odbora so:

- zagotavljanje in dejavno izboljševanje varnega in učinkovitega upravljanja zračnega prostora in njegove podporne infrastrukture;
- pravična in učinkovita regulacija organizacije zračnega prostora in njegovega upravljanja;
- vzpostavitev zaupanja in spoštovanja med regulatorji zračnega prostora in vsemi drugimi deležniki prek posvetovanja in sodelovanja;
- ohranjanje in izboljševanje ravni storitev prek učinkovitega planiranja in spremljanja ključnih procesov in dejavnosti Odbora;
- zagotavljanje skupne uporabe nacionalnega zračnega prostora s strani vseh skupin uporabnikov, ob upoštevanju nacionalnih strateških prednostnih nalog in relevantnih predpisov;
- po potrebi uskladitev postopkov upravljanja zračnega prostora s sosednjimi državami;
- redno spremljanje skladnosti s konceptom prilagodljive uporabe zračnega prostora na vseh ravneh.

ODGOVORNOSTI

Odbor za upravljanje zračnega prostora mora izvajati naslednje funkcije:

- zagotovi, da se oblikuje dogovorjena politika zračnega prostora in da so z njo seznanjeni vsi

- ensure agreed priority rules and negotiation procedures for airspace allocation at ASM Level 2 and ASM Level 3 are clearly defined and implemented;
 - ensure the ongoing, at least yearly reassessment of national airspace with regard to effective application of FUA Concept;
 - ensure the progressive establishment of new flexible airspace structures, where appropriate;
 - establish framework agreements and review of the already established practices developed between civil and military authorities to facilitate the application of the FUA Concept;
 - ensure the introduction of procedures for the allocation of these airspace structures on a day by day basis;
 - ensure that appropriate national legislation is in place and amended as necessary;
 - ensure that coordination processes between all levels of ASM are established;
 - ensure that adequate real time civil/military coordination facilities and procedures shall be established;
 - ensure that civil and military terms and definitions applicable to the principles governing the FUA Concept be harmonised;
 - ensure that at any one time the total volume of airspace restrictions or reservations are kept to the minimum necessary while ensuring safety and satisfying national operational requirements;
 - ensure that a agreed airspace policy for certain portions of airspace of two or more States involved, if necessary;
 - ensure the regular (at least yearly) reassessment of the joint airspace of two or more States where appropriate, if necessary;
 - formulate the national policy for airspace management;
 - reassess the national airspace structure and corresponding ATS route network periodically with the aim of planning, as far as possible, for flexible airspace structures and procedures in the upper and in the lower airspace (including Terminal Areas);
 - validate activities requiring airspace segregation and assess the level of risk for other airspace users;
 - ensure that safety assessment is conducted when planning for the establishment of CDRs, TRAs, TSAs, CBAs, AMC-manageable D and R areas, if required;
 - change or modify, if required and if practicable, D and R areas into temporary allocated airspace;
- deležniki;
- zagotovi jasne opredelitve in izvajanja dogovorjenih prednostnih pravil in postopkov pogajanja za dodeljevanje zračnega prostora na ravneh 2 in 3 upravljanja zračnega prostora;
 - zagotovi redno ocenjevanje nacionalnega zračnega prostora, ki se izvede vsaj enkrat letno, z vidika učinkovite uporabe koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora;
 - po potrebi zagotovi postopne vzpostavitev novih struktur prilagodljivega zračnega prostora;
 - vzpostavi okvirne dogovore in pregleda že uveljavljenih praks, ki so jih razvili civilni in vojaški organi za lažjo uporabo koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora;
 - zagotovi, da se uvedejo postopki dodeljevanja teh struktur zračnega prostora na dnevni ravni;
 - zagotovi, da se sprejme in po potrebi spremeni ustrezna nacionalna zakonodaja;
 - zagotovi, da se vzpostavijo procesi usklajevanja med vsemi ravnmi upravljanja zračnega prostora;
 - zagotovi, da se vzpostavijo ustrezne strukture in postopki civilno-vojaškega usklajevanja v realnem času;
 - zagotovi, da se uskladijo civilni in vojaški pojmi ter opredelitve načel, ki urejajo koncept prilagodljive uporabe zračnega prostora;
 - zagotovi, da je skupni obseg omejitev ali rezervacij zračnega prostora v vsakem trenutku omejen na nujno potrebno, pri čemer se hkrati zagotovita varnost in izpolnjevanje nacionalnih operativnih zahtev;
 - po potrebi zagotovitev, da se oblikuje dogovorjena politika zračnega prostora za nekatere dele zračnega prostora, kjer sta vključeni dve ali več držav;
 - po potrebi zagotovi redno (vsaj enkrat letno) ocenjevanje skupnega zračnega prostora dveh ali več držav, kjer je to primerno;
 - oblikuje nacionalne politike upravljanja zračnega prostora;
 - redno ocenjuje nacionalne strukture zračnega prostora in ustreznega omrežja zračnih poti služb zračnega prometa s ciljem čim podrobnejšega načrtovanja struktur in postopkov prilagodljivega zračnega prostora v zgornjem in spodnjem zračnem prostoru (vključno s terminalnimi območji);
 - potrjuje dejavnosti, za katere je potrebna razdelitev zračnega prostora, in oceni stopnje tveganja za druge uporabnike zračnega prostora;
 - po potrebi zagotovi, da se izvede ocena varnosti pri planiranju vzpostavitve struktur CDR, TRA, TSA in CBA ter območij D in R, ki jih upravlja celica za upravljanje zračnega prostora;
 - uredi spremembo ali prilagoditev, če je to potrebno in izvedljivo, območij D in R v začasno

- take into account the FUA Concept when planning for airspace classifications;
 - coordinate major events such as large scale military exercises planned well in advance of the day of operation, which require additional segregated airspace, and ensure notification of these activities by AIS publication;
 - establish a list of days covering extended holiday periods when military operations are likely to be reduced, allowing the temporary conversion of some CDRs2 as CDRs1 and notify this status change by AIS publication (AIP Supplement), if applicable;
 - periodically review the procedures and efficiency of ASM Level 2 operations and the negotiating procedures and priority rules for airspace allocation;
 - periodically review the procedures and efficiency of ASM Level 3 operations, the prompt exchange and dynamic update of all necessary flight plan and radar data, and the use of adequate civil/military coordination facilities;
 - provide a continuum and transparency of operational handling at national borders through collaborative airspace planning and harmonised airspace management procedures with neighbouring States.
- dodeljen zračni prostor;
 - upošteva koncept prilagodljive uporabe zračnega prostora pri načrtovanju klasifikacije zračnega prostora;
 - usklajuje večje dogodke, kot so obsežne vojaške vaje, ki se načrtujejo veliko pred samim dnevom izvedbe in za katere je potreben dodaten oddeljen zračni prostor, ter zagotovitev obveščanja o teh dejavnostih z ustrežno objavo;
 - po potrebi pripravi seznam dni v obdobju daljših počitnic, ko se število vojaških operacij običajno zmanjša, kar omogoča začasno spremembo nekaterih struktur CDR2 v strukturo CDR1, ter obveščanje o tej spremembi statusa z objavo s strani službe letalskih informacij (dodatek k Zborniku letalskih informacij);
 - redno pregleduje postopke in učinkovitost operacij na ravni 2 upravljanja zračnega prostora ter pogajalskih postopkov in prednostnih pravil za dodeljevanje zračnega prostora;
 - redno pregleduje postopke in učinkovitost operacij na ravni 3 upravljanja zračnega prostora, takojšnje izmenjavo in dinamično posodabljanje vseh potrebnih načrtov letenja in radarskih podatkov ter uporabo ustreznih struktur civilno-vojaškega usklajevanja;
 - zagotovi neprekinjenost in preglednost operativnih dejavnosti na nacionalnih mejah prek skupnega planiranja zračnega prostora in usklajenih postopkov upravljanja zračnega prostora s sosednjimi državami.

PRINCIPLES

General

Principles sustaining the above Strategic Objectives and Functions of the HLAPB are mainly related to safety, consultation, cooperation, notification and environment issues.

Safety

Safety is the paramount concern for the HLAPB in carrying out its responsibilities. Safety performance levels shall be maintained or enhanced, and the planning of airspace arrangements shall take account of obligations imposed by higher authorities and safety regulation requirements.

The HLAPB will conform to international best practices and will ensure that the Airspace Change Processes, procedures and instructions are compatible with appropriate Military and Civil Aviation safety procedures.

When considering and refining a proposal for an airspace change, the HLAPB will review, if required, the safety assessment of each case as supplied by the client, to ensure that national and international plans evolve in an overall risk-reducing manner.

NAČELA

Splošno

Načela, ki podpirajo navedene strateške cilje in funkcije Odbora, so povezana predvsem z varnostjo, posvetovanjem, sodelovanjem, obveščanjem in okoljskimi vprašanji.

Varnost

Za Odbor je pri izvajanju odgovornosti najpomembnejša varnost. Ravni varnosti je treba vzdrževati ali izboljšati, pri čemer je treba pri načrtovanju dogovorov o zračnem prostoru upoštevati obveznosti, ki jih določijo organi na višji ravni, in zahteve iz varnostnih predpisov.

Odbor bo upošteval najboljše mednarodne prakse ter zagotavljal, da so procesi sprememb zračnega prostora, postopki in navodila v skladu z varnostnimi postopki vojaškega in civilnega letalstva.

Pri obravnavi in izboljševanju predloga za spremembo zračnega prostora bo Odbor po potrebi pregledal oceno varnosti za vsak posamezen primer, kot jo predloži stranka, da se zagotovi, da se nacionalni in mednarodni načrti razvijajo tako, da se splošno stopnja tveganja zmanjšuje.

Consultation

Consultation with airspace users, service providers and other relevant bodies will be conducted with the aim of obtaining consensus, wherever possible, before making changes in the planning or design of airspace arrangements.

The HLAPB is charged with reconciling civil and military operating needs, without affording preferential treatment to either, and ensuring that airspace planning takes into account all user interests and taking into account national security and defence matters and military operations and training.

Cooperation

Close cooperation will be maintained with national and international partners to ensure that national airspace planning and policies are consistent with national and international commitments and programmes.

Notification

The HLAPB is required ensure that the promulgation of airspace policy, the implementation of new airspace structures and procedures are notified within an adequate timescale allowing sufficient time for all airspace users and ATS provider to comply with the new requirements.

Environment

The environmental impact of airspace design and planning is to be taken into account at the earliest possible stage when revising airspace procedures and arrangements.

The HLAPB is also required to where appropriate, that any changes, which may have an adverse impact on the noise disturbance in the vicinity of an airport, are the subject of proper consultation with all concerned.

WORKING ORGANISATION

HLAPB may set up forms of consultation on airspace management, especially in relation to the formulation of policies for the management of the airspace of the Republic of Slovenia, and airspace design and associated procedures.

HLAPB shall assess the appropriateness of consultation results and shall, as appropriate, take them into account in decision making.

With regard to the purpose of consultation, HLAPB may invite the following entities to consultation:

- air navigation service providers,
- air carriers,
- operators of public airports,
- formal interest groups in the field of civil aviation,
- relevant educational institutions,
- relevant public authorities, and
- Civil Aviation Agency of the Republic of Slovenia.

Posvetovanje

Izvajalo se bo posvetovanje z uporabniki zračnega prostora, izvajalci storitev in drugimi ustreznimi organizacijami, da se, kjer je to mogoče, pred spremembami planiranja ali oblikovanja dogovorov o zračnem prostoru doseže soglasje.

Odbor je zadolžen za usklajevanje civilnih in vojaških operativnih potreb, pri čemer ne sme dajati prednosti enim ali drugim, in da zagotovi, da se pri planiranju zračnega prostora upoštevajo interesi vseh uporabnikov, zadeve na področju nacionalne varnosti in obrambe ter vojaške operacije in usposabljanje.

Sodelovanje

Vzdržuje se tesno sodelovanje z nacionalnimi in mednarodnimi partnerji, da se zagotovi, da sta planiranje zračnega prostora in politika zračnega prostora v skladu z nacionalnimi in mednarodnimi zavezami in programi.

Obveščanje

Odbor mora zagotoviti obveščanje o razglasitvi politike zračnega prostora ter izvajanju novih struktur zračnega prostora in postopkov v primernem časovnem okviru, ki vsem uporabnikom zračnega prostora in izvajalcem služb zračnega prometa omogoča dovolj časa, da zagotovijo skladnost z novimi zahtevami.

Okolje

Vpliv oblikovanja in planiranja zračnega prostora na okolje je treba obravnavati na čim bolj zgodnji stopnji pregleda postopkov in dogovorov o zračnem prostoru.

Odbor mora po potrebi tudi zagotoviti, da so v posvetovanje o vseh spremembah, ki bi lahko imele negativen vpliv v smislu hrupa v bližini letališča, ustrezno vključene vse zainteresirane strani.

ORGANIZACIJA DELA

Odbor lahko vzpostavi načine za posvetovanje glede upravljanja zračnega prostora, še posebej v zvezi z oblikovanjem politike upravljanja zračnega prostora Republike Slovenije, ter oblikovanja zračnega prostora in s tem povezanih postopkov.

Odbor presodi o ustreznosti rezultatov posvetovanja in jih smiselno upošteva pri oblikovanju odločitev.

Odbor glede na namen posvetovanja lahko povabi k sodelovanju naslednje subjekte:

- izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa,
- letalske prevoznike,
- upravljavce javnih letališč,
- formalna interesna združenja s področja civilnega letalstva,
- relevantne izobraževalne ustanove,
- relevantne državne organe in

The Civil Aviation Agency of the Republic of Slovenia may take part in the consultation process within the scope of its powers.

Consultation is carried out by correspondence or by organizing meetings.

HLAPB may establish, for the purpose of consultation, formal working groups that consist of representatives of the interested entities listed above. Such working groups shall submit a single report on the case under consultation to HLAPB.

AIRSPACE POLICY FORMULATION AND REVIEW PROCESS

This procedure defines the process which ensures that airspace policies are formulated and reviewed in accordance with the principles laid down in this Protocol.

In the context of the Airspace Policy Formulation and Review Process, "Policy" refers to: "a standing decision rule which gives guidance on acceptable and unacceptable types of action."

The Airspace Policy Formulation and Review Process falls into six stages:

1. identification of need;
2. analysis of the potential impact;
3. decision to proceed;
4. consultation;
5. approval and
6. publication.

The flowchart presented at Appendix C illustrates the activities, considerations and requirements of the Airspace Policy Formulation and Review Process.

Proper coordination and agreement with the appropriate civil and military aviation organisations is a critical element of the process and should be carried out before any external consultation takes place.

An Impact Assessment (IA) describing the overall impact of a Regulatory Measure or Policy Change and including a safety case, an environmental assessment, a legal assessment and a cost benefit analysis will be produced by proposer, if applicable, and considered by the HLAPB when formulating policy or initiating legislative change.

Policies are to be subject to periodic reviews. The length of the review period shall take into account the scale of impact of the new or revised policy.

AIRSPACE CHANGE PROCESS

This procedure defines the process which ensures that proposed changes to airspace, are initiated, considered, refined, approved and implemented in a safe and controlled manner, and in accordance with this Protocol.

In the context of the Airspace Change Process, "Clients" refers to: "those allowed requesting changes to airspace" (e.g. airspace users, ATS providers etc.).

The Client, on identifying a possible requirement to change airspace, will inform the National HLAPB, which will then be available to offer advice on aspects concerning the

- Javno agencijo za civilno letalstvo RS.

Javna agencija za civilno letalstvo RS pri tem posvetovanju sodeluje v okviru svojih pristojnosti.

Posvetovanje se izvaja korespondenčno ali z izvedbo srečanj.

Odbor lahko ustanovi za namen posvetovanja formalne delovne skupine, ki jih sestavljajo predstavniki zgoraj naštetih zainteresiranih subjektov. Take delovne skupine morajo Odboru predložiti enotno poročilo o obravnavani zadevi.

POSTOPEK OBLIKOVANJA POLITIKE ZRAČNEGA PROSTORA IN NJENEGA PREGLEDA

Ta postopek opredeljuje proces, s katerim se zagotavlja, da se politike zračnega prostora oblikujejo in pregledujejo v skladu z načeli iz tega protokola.

V okviru procesa oblikovanja politike zračnega prostora in njenega pregleda »politika« pomeni: »stalno pravilo odločanja, ki podaja napotke o sprejemljivih in nesprejemljivih vrstah ukrepov«.

Proces oblikovanja politike zračnega prostora in njenega pregleda zajema šest faz:

1. opredelitev potreb;
2. analiza morebitnega vpliva;
3. odločitev o nadaljnjem ukrepanju;
4. posvetovanje;
5. odobritev in
6. objava.

Diagram v Dodatku C prikazuje dejavnosti, dejavnike in zahteve procesa oblikovanja politike zračnega prostora in njenega pregleda.

Primerno usklajevanje in doseganje dogovora z ustreznimi organizacijami civilnega in vojaškega letalstva sta ključnega pomena za zadevni proces, zato ju je treba izvesti pred kakršnim koli zunanjim posvetovanjem.

Oceno učinka, ki opisuje splošen učinek ureditvenih ukrepov ali spremembe politike in vključuje varnostno analizo, okoljsko presojo, pravno oceno ter analizo stroškov in koristi, po potrebi pripravi predlagatelj, Odbor pa jo upošteva, ko oblikuje politiko ali uvede zakonodajne spremembe.

Politike je treba redno pregledovati. Pri trajanju obdobja pregleda se upošteva obseg učinka nove ali spremenjene politike.

PROCES SPREMEMBE ZRAČNEGA PROSTORA

Ta postopek opredeljuje proces, s katerim se zagotavlja, da se predlagane spremembe zračnega prostora sprožijo, obravnavajo, izboljšajo, odobrijo in izvedejo varno in pod nadzorom ter v skladu s tem Protokolom.

V okviru procesa spremembe zračnega prostora »stranke« pomenijo: »subjekte, ki lahko predlagajo spremembe zračnega prostora« (npr. uporabniki zračnega prostora, izvajalec služb zračnega prometa itd.).

Stranka po ugotovljeni možni potrebi po spremembi zračnega prostora obvesti Odbor, ki je na voljo za nasvete o vidikih v zvezi z navodili, oblikovanjem, upravljanjem

guidelines, design, safety management and consultation exercise. Ownership of the proposal will always remain with the Client.

The Client will carry out, if required, initial consultation and in the event of a deadlock situation or undue delay may refer the problem to the HLAPB for advice. The HLAPB may then make a judgement, after further consultation with the objector, as necessary, to decide how the objection should be handled.

On completion of the consultation, the Client will submit a formal proposal with full details of the change.

The HLAPB will be responsible, where necessary, for conducting the case study, consultation, proposal refinement, approval and establishment phases of the process.

The flowchart presented at Appendix D illustrates the phases and activities of the Airspace Change Process.

On completion of the consultation and eventual refinement, the HLAPB will formally accept the project and agree a completion date with the Client. The Client will be responsible for developing and subsequently publishing the ATC operational procedures, if so required.

For some major changes (e.g. involving extensive new procedures, cross-border airspace etc.), ICAO requires two AIRAC cycles for promulgation. The formal process may take seven months (which must be reflected in the target completion date). Some changes may be concluded in less than the stated period, but where such changes are subject to publication by AIRAC cycle, unless a full AIRAC cycle can be achieved, no reduction can be initiated.

All significant airspace changes will be subject to review by the HLAPB to ensure that they efficiently serve the purposes for which they were designed. The period between introduction and review will vary according to the complexity and purpose of the airspace change. The time of the review will be agreed by the HLAPB and the Client prior to introduction of the changes.

DYNAMIC AIRSPACE MANAGEMENT

In order to comply with the Dynamic Airspace Management, the HLAPB delegates its responsibility of conducting the planning of airspace and related arrangements to the ASM Level 2 and/or ASM Level 3, if applicable.

ASM Level 2 and/or ASM Level 3 are allowed to delineate daily ad hoc areas to better match the military requirements, and to allocate daily ad hoc routing scenarios to better accommodate traffic flow requirements, if applicable.

HLAPB will define the criteria and process regarding to the Dynamic Airspace Management and refer to documents such as Letters of Agreement (LoAs) in which the coordination procedures between the airspace users and ATS providers concerned are published, if applicable.

varnosti in izvedbo posvetovanja. Za predlog je še naprej odgovorna stranka.

Stranka po potrebi izvede začetno posvetovanje, pri čemer se lahko v primeru zastoja ali neupravičene zamude o problemu posvetuje z Odborom. Odbor lahko nato po dodatnem posvetovanju s subjektom, ki ugovarja, če je potrebno, sprejme odločitev, kako se bo ugovor obravnaval.

Po zaključku posvetovanja stranka predloži uraden predlog z vsemi podrobnostmi o spremembi.

Odbor po potrebi izvede študijo, posvetovanje, izboljšanje predloga, odobritev in izvedbo faz procesa.

Diagram v Dodatku D prikazuje faze in dejavnosti v okviru procesa spremembe zračnega prostora.

Odbor bo po zaključku posvetovanja in morebitnih izboljšavah uradno sprejel projekt in se s stranko dogovoril o datumu zaključka. Stranka bo odgovorna za razvoj in poznejšo objavo operativnih postopkov kontrole zračnega prometa, če se bo tako zahtevalo.

V primeru nekaterih velikih sprememb (ki npr. vključujejo obsežne nove postopke, čezmejni zračni prostor itd.) Mednarodna organizacija civilnega letalstva ICAO zahteva dva cikla AIRAC za razglasitev. Formalen proces lahko traja sedem mesecev (kar mora biti upoštevano pri ciljnem datumu zaključka). Nekatere spremembe se lahko zaključijo v krajšem času, vendar v primeru, ko se za te spremembe zahteva cikel AIRAC, skrajšanje ni možno, razen če je mogoče zagotoviti poln cikel AIRAC.

Vse pomembne spremembe zračnega prostora bo pregledal Odbor, da se zagotovi, da lahko učinkovito izpolnijo namen, zaradi katerega so bile oblikovane. Obdobje med uvedbo in pregledom bo različno glede na kompleksnost in namen spremembe zračnega prostora. O datumu pregleda se bosta dogovorila Odbor in stranka pred uvedbo sprememb.

DINAMIČNO UPRAVLJANJE ZRAČNEGA PROSTORA

Da bi se zagotovila skladnost z dinamičnim upravljanjem zračnega prostora, Odbor svojo odgovornost za planiranje zračnega prostora in s tem povezane dogovore po potrebi prenese na raven 2 in/ali raven 3 upravljanja zračnega prostora.

Raven 2 in/ali raven 3 upravljanja zračnega prostora lahko po potrebi na dnevni ravni določata začasna območja, da se bolje upoštevajo zahteve vojaškega letalstva, ter na dnevni ravni dodelujeta začasne zračne poti, da se bolje upoštevajo zahteve glede pretočnosti prometa.

Odbor bo opredelil merila in proces v zvezi s dinamičnim upravljanjem zračnega prostora ter se skliceval na dokumente, kot so sporazumi o sodelovanju, v katerih so po potrebi objavljeni postopki usklajevanja med uporabniki zračnega prostora in zadevnimi izvajalci služb zračnega prometa.

CROSS-BORDER OPERATIONS

Cross-Border Area

In order to optimise the airspace structure in the area around the boundary, Cross-Border Areas (CBAs) will be established on both sides of the border allowing OAT operations without any boundary constraints, when relevant. The HLABP will then define the criteria and process regarding to CBAs activities, and refer to the document(s) as the LoAs wherein the coordination procedures between the airspace users and ATS providers concerned are published.

Cross-Border CDRs

In order to optimise traffic flow and to maintain flight consistency in the area around the boundary, Cross-Border CDRs will be established across the border allowing GAT operations without any boundary constraints, when relevant.

The HLABP will then define the criteria and process regarding to Cross-Border CDRs activities].

AIRSPACE DELINEATION

In order to ensure more transparency and predictability of airspace management measures and to reconcile contrary requirements in airspace utilisation between commercial aviation and military aviation, it is necessary to establish objective criteria for the design of airspace.

The present Protocol is based on the guidelines and criteria for a uniform airspace design and change process established in the EUROCONTROL Guidance Material "Manual for Airspace Planning".

PUBLICATION OF AIRSPACE ARRANGEMENTS AND AIRSPACE CHANGE

Any changes regarding the airspace of the Republic of Slovenia, and the flexible use of airspace and associated procedures shall be published in the manner customary for aviation.

Following a decision taken by the appropriate authority, the change is published in the Aeronautical Information Publication of the Republic of Slovenia.

Information relevant to airspace users and air navigation service provider shall be published in the same manner.

ČEZMEJNE OPERACIJE

Čezmejno območje

Za namene optimizacije struktur zračnega prostora na območjih v bližini meje se po potrebi na obeh straneh meje vzpostavijo čezmejna območja (CBA), ki omogočajo operativni zračni promet brez omejitev zaradi mej.

Odbor bo nato opredelil merila in proces v zvezi z dejavnostmi na čezmejnih območjih ter se skliceval na dokumente, kot so sporazumi o sodelovanju, v katerih so po potrebi objavljeni postopki usklajevanja med uporabniki zračnega prostora in zadevnimi izvajalci služb zračnega prometa.

Čezmejna območja CDR

Za namene optimizacije pretočnosti prometa in ohranjanja doslednega izvajanja letov na območju v bližini meje se bodo po potrebi vzpostavila čezmejna območja CDR na območju meje, ki bodo omogočala operacije splošnega zračnega prometa (GAT) brez omejitev zaradi mej.

Odbor bo opredelil merila in proces v zvezi z dejavnostmi na čezmejnih območjih CDR.

RAZMEJITEV ZRAČNEGA PROSTORA

Za zagotovitev večje preglednosti in predvidljivosti ukrepov upravljanja zračnega prostora ter za uskladitev nasprotujočih si zahtev pri uporabi zračnega prostora med komercialnim in vojaškim letalstvom je treba vzpostaviti objektivna merila za oblikovanje zračnega prostora.

Ta Protokol temelji na navodilih in merilih za enoten proces oblikovanja in spremembe zračnega prostora iz smernic Evropske organizacije za varnost zračne plovbe EUROCONTROL z naslovom »Priročnik za planiranje zračnega prostora« (*Manual for Airspace Planning*).

OBJAVA DOGOVOROV O ZRAČNEM PROSTORU IN SPREMEMB ZRAČNEGA PROSTORA

Vse spremembe v zvezi z zračnim prostorom Republike Slovenije in prilagodljivo uporabo zračnega prostora ter s tem povezanimi postopki se objavijo na način, ki je običajen v letalstvu.

Po sprejetju odločitve s strani ustreznega organa, se sprememba ustrezno objavi v Zborniku letalskih informacij Republike Slovenije.

Informacije, ki so relevantne za uporabnike zračnega prostora in izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa, se objavljajo na enak način.

Appendix A

REFERENCE DOCUMENTS RELATING TO AIRSPACE MANAGEMENT AND DESIGN

ICAO:

- Annex 2 Rules of the Air
- Annex 6 Operation of Aircraft
- Annex 11 Air Traffic Services
- Annex 15 Aeronautical Information Services
- Annex 16 Environmental Protection
- Doc 4444 Procedures for Air Navigation Services – Air Traffic Management (PANS-ATM)
- Doc 7754 EUR Air Navigation Plan
- Doc 8126 Aeronautical Information Services Manual
- Doc 8168 Procedures for Air Navigation Services – Aircraft Operations (PANS-OPS, Vol. 1 & 2)
- Doc 9426 Air Traffic Services Planning Manual
- Doc 9554 Manual Concerning Safety Measures Relating to Military Activities Potentially Hazardous to Civil Aircraft Operations

EU:

Commission Regulation (EC) No 2150/2005 of 23 December 2005 laying down common rules for the flexible use of airspace, OJ L 342, 24/12/2005

EUROCONTROL:

- European Route Network Improvement Plan, Part 3
- Airspace Management Handbook
- Guidelines for Airspace Management, 2013
- EUROCONTROL Specification for the Application of the Flexible Use of Airspace (FUA), EUROCONTROL-SPEC-112, 2009
- EUROCONTROL, Manual for Airspace Planning, Volume 2, COMMON GUIDELINES, 2003

National regulation and other relevant documents:

- Resolution on civil aviation programme in the Republic of Slovenia to the year 2020 (ReNPRCL), Uradni list RS, no. 9/10
- Aviation Act, Official Gazette of the Republic of Slovenia, no. 81/10 – official consolidated text
- Act on the Provision of Air Navigation Services, Official Gazette of the Republic of Slovenia, no. 30/06-UPB1, 109/09, 62/10-ZLet-C, 18/11-ZUKN-A)
- Decree on the implementation of the Commission Regulation (EC) laying down common rules for the flexible use of airspace, Official Gazette of the Republic of Slovenia, no. 81/13

Dodatek A

REFERENČNI DOKUMENTI V ZVEZI Z UPRAVLJANJEM IN OBLIKOVANJEM ZRAČNEGA PROSTORA

ICAO:

- Annex 2 Rules of the Air
- Annex 6 Operation of Aircraft
- Annex 11 Air Traffic Services
- Annex 15 Aeronautical Information Services
- Annex 16 Environmental Protection
- Doc 4444 Procedures for Air Navigation Services – Air Traffic Management (PANS-ATM)
- Doc 7754 EUR Air Navigation Plan
- Doc 8126 Aeronautical Information Services Manual
- Doc 8168 Procedures for Air Navigation Services – Aircraft Operations (PANS-OPS, Vol. 1 & 2)
- Doc 9426 Air Traffic Services Planning Manual
- Doc 9554 Manual Concerning Safety Measures Relating to Military Activities Potentially Hazardous to Civil Aircraft Operations

EU:

Uredba Komisije (ES) št. 2150/2005 z dne 23. Decembra 2005 o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora, OJ L 342, 24/12/2005

EUROCONTROL:

- European Route Network Improvement Plan, Part 3
- Airspace Management Handbook
- Guidelines for Airspace Management, 2013
- EUROCONTROL Specification for the Application of the Flexible Use of Airspace (FUA), EUROCONTROL-SPEC-112, 2009
- EUROCONTROL, Manual for Airspace Planning, Volume 2, COMMON GUIDELINES, 2003

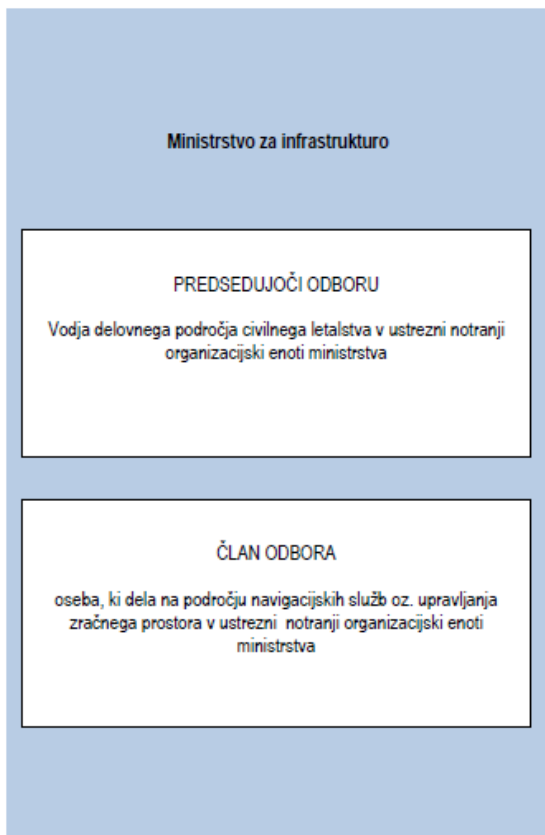
Nacionalna zakonodaja in drugi relevantni dokumenti:

- Resolucija o Nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva Republike Slovenije do leta 2020 (ReNPRCL), Uradni list RS, št. 9/10
- Zakon o letalstvu, Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo
- Zakon o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa, Uradni list RS, št. 30/06-UPB1, 109/09, 62/10-ZLet-C, 18/11-ZUKN-A)
- Uredba o izvajanju Uredbe Komisije (ES) o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora, Uradni list RS, št. 81/13
- Sklep o ustanovitvi Odbora za upravljanje

- Decision no. 3722-2/2014/13 of 18 March 2014 establishing the National High-Level Airspace Policy Body
- Decision no. 3722-2/2014/14 of 25 March 2014 on the appointment of members of the Airspace Management Cell
- Decree on airspace control arrangements, Official Gazette of the Republic of Slovenia, no. 29/04
- Rules on the Flight Regime of Military Aircraft, Official Gazette of the Republic of Slovenia, no. 82/09
- strategic defence documents: Defence Strategy of the Republic of Slovenia (Government of the Republic of Slovenia, no. 8000000-1/2012/4 of 7. 12. 2012) in Medium - term Programme of Defence of the Republic of Slovenia 2013 – 2018
- zračnega prostora Republike Slovenije, št. 3722-2/2014/13 z dne 18. 3. 2014
- Sklep o imenovanju članov Celice za upravljanje zračnega prostora Republike Slovenije, št. 3722-2/2014/14 z dne 25. 3. 2014
- Uredba o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora, Uradni list RS, št. 29/04
- Pravilnik o letenju vojaških zrakoplovov, Uradni list RS, št. 82/09
- strateški dokumenti s področja obrambe: Obrambna strategija Republike Slovenije (Vlada RS, št. 8000000-1/2012/4 z dne 7. 12. 2012) in Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2013 – 2018

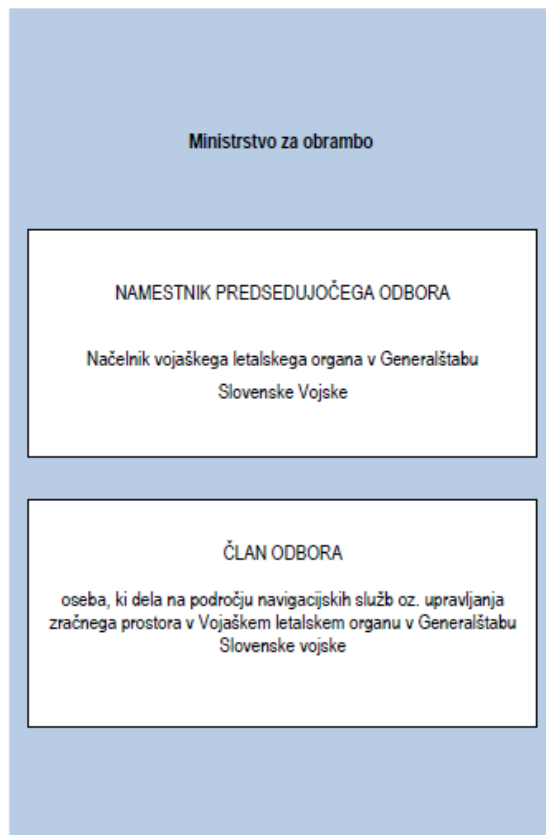
Appendix B

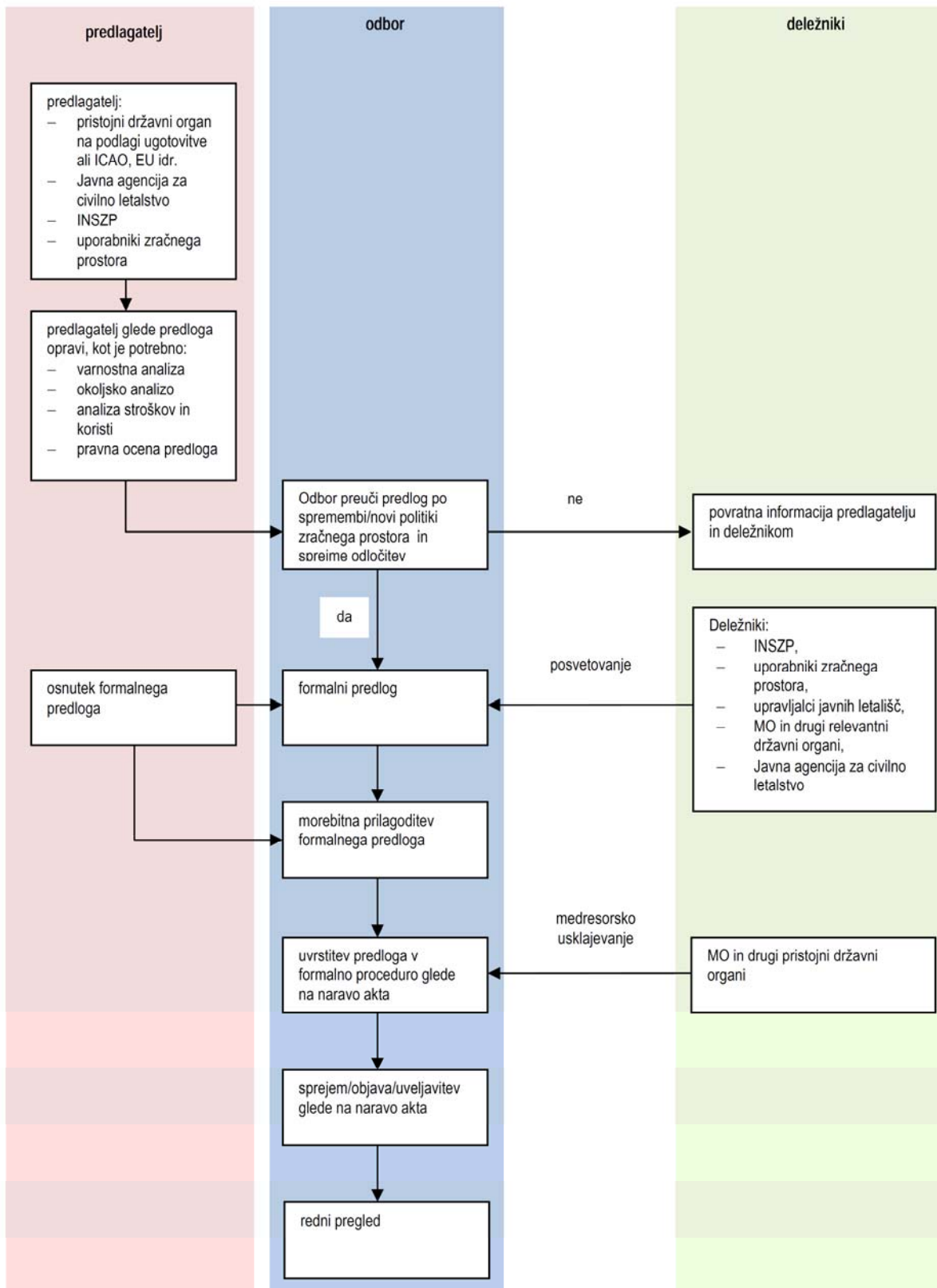
STRUCTURE OF THE NATIONAL HIGH-LEVEL AIRSPACE
POLICY BODY

Dodatek B

STRUKTURA ODBORA ZA UPRAVLJANJE ZRAČNEGA
PROSTORA REPUBLIKE SLOVENIJE

AIRSPACE CHANGE PROCESS

PROCES SPREMEMBE ZRAČNEGA PROSTORA

